

Lublin, 14.12.2021

Szanowny Pan

Mariusz Kamiński

*Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu
i Samorządu Terytorialnego
ul. Batorego 5
02 – 591 Warszawa*

Szanowny Panie

System egzaminowania kandydatów na kierowców i kierowców pojazdów w Polsce oparty jest od 1998 roku na państwowych instytucjach – wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego (dalej WORD), których zadaniem jest organizacja i przeprowadzanie egzaminów państwowych na prawo jazdy, oraz prowadzenie szeroko rozumianej działalności w zakresie krzewienia wiedzy o ruchu drogowym i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Intencją powołania WORD-ów było zorganizowanie silnych jednostek państwowych działających pod nadzorem władzy państwowej, które są gwarancją ogólnokrajowych standardów i zapewniają wysoki poziom obsługi oraz obiektywności w zakresie sprawdzania kwalifikacji kandydatów na kierowców i kierowców.

Zgodnie z założeniami ustawodawcy, podstawowym źródłem przychodów WORD-ów są opłaty za przeprowadzanie egzaminów państwowych na prawo jazdy. Od prawie 10 lat opłaty nie uległy zmianie co wpływa w istotny sposób na kondycję finansową tych ośrodków. Przy stałym wzroście kosztów utrzymania, wskazane jest poszukiwanie rozwiązań o charakterze wielostronnym i uniwersalnym. Pozostawianie omawianej opłaty bez waloryzacji doprowadziło w konsekwencji do ograniczania możliwości finansowych WORD-ów w zakresie ich statutowej działalności. Niezbędne są prace remontowo - konserwatorskie, czy modernizacyjne przy infrastrukturze i w obiektach, jak również podejmowanie działań w zakresie okresowej wymiany samochodowego taboru egzaminacyjnego. Temat wysokości opłat egzaminacyjnych jest również przedmiotem

zainteresowania grupy zawodowej egzaminatorów, gdyż WORD-y są miejscem pracy wielu osób, a także jedyną instytucją gdzie obywatele RP zdobywają kwalifikacje do prowadzenia pojazdów w ruchu drogowym. Stąd wynika obiektywna konieczność zapewnienia warunków pracy i warunków zdobywania kwalifikacji na odpowiednio wysokim europejskim poziomie.

Nie można zatem na problem wysokości opłat za przeprowadzanie egzaminów spoglądać krótkowzrocznie pod pozorem, czy będzie ta kwestia społecznie akceptowana. Z perspektywy rzetelności wykonania ww. zadania z zakresu administracji rządowej, na pewno nie będzie społecznie akceptowany niski stan techniczny samochodowego taboru egzaminacyjnego, infrastruktura WORD-ów wymagająca remontów, obniżający się standard obsługi osób egzaminowanych, czy też niski poziom jakości sprawdzania kwalifikacji kandydatów na kierowców – przyszłych uczestników ruchu drogowego.

W sprawie zmiany systemu finansowania WORD-ów do Ministra Infrastruktury występowało Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów w kwietniu 2020 roku, a także Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników WORD w lipcu 2021 roku – niestety wystąpienia spotkały się z odmową podjęcia działań w omawianym zakresie. Stąd w drugiej połowie sierpnia 2021 roku został zawiązany Komitet Egzaminatorów RP działający jako niezależna, społeczna i ponad organizacyjna inicjatywa środowiska egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców, zatrudnionych w WORD-ach na terenie RP. Celem działania Komitetu było zwrócenie uwagi Ministra Infrastruktury na sytuację, w której znalazł się system egzaminowania. Ponieważ dotychczasowe działania środowiska egzaminatorów nie przyniosły zmiany systemu finansowania działalności WORD-ów, Komitet Egzaminatorów RP podjął inicjatywę sporządzenia Petycji w sprawie waloryzacji opłat za przeprowadzanie egzaminów państwowych na prawo jazdy oraz zmiany systemu ustalania stawek wynagrodzenia egzaminatorów. Przedstawiciele środowiska egzaminatorów w celu wprowadzenia zmian proponują powołanie zespołu roboczego przy Ministrze Infrastruktury oraz włączenie w jego skład przedstawicieli Komitetu Egzaminatorów RP, w celu wypracowania uzgodnionych projektów aktów prawnych oraz podjęcia działań w przedmiocie procedowania uzgodnionych projektów do ich ogłoszenia jako obowiązujące akty prawne przez organy ustawodawcze.

Aby wykazać, że omówione działania nie są wymysłem wąskiej grupy malkontentów, Komitet Egzaminatorów RP przygotował Petycję z 16.09.2021 roku oraz przeprowadził ogólnopolską akcję wspierania Petycji w środowisku egzaminatorów. W wyniku podjętych działań 1090 egzaminatorów poparło własnoręcznymi podpisami treść Petycji z 16.09.2021 roku, co przy stanie osobowym 1227 egzaminatorów zatrudnionych w WORD-ach stanowi większościowe bo aż 90% poparcie. Cała dokumentacja aktualnie znajduje się od 16 listopada 2021 roku w posiadaniu Ministra Infrastruktury.

W całym procesie egzaminowania ważnym ogniwem jest niezależny egzaminator – osoba odpowiedzialna za prawidłową, rzetelną, uczciwą oraz obiektywną pracę w zakresie oceny wiedzy i umiejętności osób zdających egzaminy na prawo jazdy. Egzaminator w czasie wykonywania obowiązków zawodowych podlega ochronie przysługującej funkcjonariuszowi publicznemu. Cytowany zapis art. 63 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami jest szeroko rozumianym wyróżnieniem, ale i zobowiązaniem tak dla osoby pełniącej funkcję egzaminatora, jak również dla ustawodawcy i pracodawcy. Z niepokojem obserwuje się obecnie zjawisko odchodzenia kadry egzaminatorów z WORD-ów oraz brak zainteresowania

podejmowaniem tego trudnego i niebezpiecznego zawodu wśród młodych ludzi. Nie współmiernie niskie zarobki obowiązujące niezmiennie od 2007 roku nie wpływają korzystnie na rozwój zawodowy egzaminatorów, a przez to ograniczają i utrudniają podnoszenie kwalifikacji. Ponadto osoby, od decyzji których zależy prawo do wykonywania zawodu kierowcy powinny być odpowiednio uposażone aby nie dochodziło do nawet podejrzania o możliwość wystąpienia faktów z pogranicza patologii zawodowej. Powyższe aspekty pracy egzaminatora są również istotne z uwagi na nowe obowiązki jakie od kwietnia 2022 roku będzie wykonywał egzaminator w zakresie przeprowadzania egzaminów kwalifikacji zawodowej, a presja społeczna na uzyskanie wyników pozytywnych z testów kwalifikacyjnych jest nie mniejsza niż w przypadku egzaminów na prawo jazdy.

Dodatkowo nadmieniamy, że od wysokiego poziomu kwalifikacji egzaminatorów zależy jest ostateczny poziom umiejętności, wiadomości i świadomości kierowców uczestniczących w ruchu drogowym. Jakość świadczonej przez tą grupę zawodową pracy przekłada się zatem w istotny sposób na poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jakość tej pracy ma aktualnie szczególnie istotne znaczenie, gdyż w procesie szkolenia kierowców uruchamia się różne alternatywne formy przekazu wiedzy łącznie z uruchamianiem platform e-learningowych. Te formy kształcenia – modne i popularne obecnie – tworzą jednak duże prawdopodobieństwo przyswajania wiedzy wycinkowej, niekompletnej. Ten fakt przekłada się na obniżający się poziom wiadomości z zakresu przepisów ruchu drogowego, co skutkuje nie zawsze właściwą praktyczną interpretacją tych przepisów w ruchu drogowym.

Za wykonywanie odpowiedzialnej i trudnej pracy w warunkach podwyższonego ryzyka grupa zawodowa egzaminatorów oczekuje wynagrodzenia, które będzie stosowne do wkładu pracy, umocuje tą grupę zawodową na odpowiednio wysokim poziomie niezależności, oraz które będzie adekwatne do sytuacji gospodarczej kraju. Niestety aby wynagrodzenia egzaminatorów były odpowiednie do obecnej sytuacji niezbędne są zmiany zarówno systemu wynagradzania egzaminatorów jak i zmiany sposobu ustalania opłat za przeprowadzanie egzaminów na prawo jazdy, które Komitet Egzaminatorów RP zamierza zainicjować. Niezbędne jest jednak solidarne wsparcie środowisk prawodawczych, organizacji i instytucji, aby przyspieszyć proces tworzenia nowych zasad finansowania systemu egzaminowania.

Obecnie obserwuje się różne kierunki dyskusji na temat finansowania działalności WORD-ów łącznie z hasłem: „*Jeśli WORD-om brakuje pieniędzy, to niech rozwijają działalność komercyjną*”. Kształtowanie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego nie można utożsamiać z przedmiotem komercyjnej działalności ww. instytucji. WORD nie jest i nie był z założenia przedsiębiorstwem produkcyjnym, czy też usługowym. WORD jest państwową jednostką organizacyjną, której celem nadrzędnym jest przede wszystkim misja współtworzenia wysokiego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez oddziaływanie na najważniejszy podmiot tej misji jakim jest człowiek – kierowca i kierujący. Do zadań WORD-ów należy oprócz organizacji i przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy także działalność szkoleniowa i oświatowa w zakresie ruchu i transportu drogowego. Aby jednak rozwijać komercyjną działalność na rynku wolnej konkurencji niezbędne jest doposażenie WORD-ów w nowoczesne pomoce dydaktyczne i metody kształcenia.

Komitet Egzaminatorów RP, jako przedstawiciel egzaminatorów, z dużym zainteresowaniem i nadzieją odnosi się do faktu, iż konieczność zmian systemu finansowania WORD-ów jest przedmiotem działania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a szczególnie Zespołu Do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska. Aby dodatkowo umożliwić przekaz aktualnego rzeczywistego stanu sytuacji w WORD-ach oraz bezpośrednio przedstawić propozycje zmian, Komitet Egzaminatorów RP zwraca się do Pana Współprzewodniczącego z uprzejmą prośbą o rekomendację egzaminatora Tomasza Dziuganowskiego, członka Komitetu Egzaminatorów RP oraz Prezesa Rady Głównej Krajowego Stowarzyszenia Egzaminatorów do składu osobowego ww. Zespołu Do Spraw Infrastruktury.

Przedstawiając powyższe zwracamy się z uprzejmą prośbą do Pana Współprzewodniczącego o udzielenie pomocy i wsparcia dla rozwiązań określonych w Petycji oraz w niniejszym dokumencie. Liczymy na pełne zrozumienie zaistniałej sytuacji oraz na udzielenie merytorycznego i organizacyjnego wsparcia.

Z poważaniem,

Przewodniczący
Komitetu Egzaminatorów RP

David Filipowicz
.....
Dawid Filipowicz – egzaminator